

Leo Trotskij

Internationella Vänsteroppositionens manifest om Kina September 1930¹

Under de senaste månaderna har en bonderörelse av betydande omfattning återigen dykt upp i vissa provinser i södra Kina. Inte bara proletarietets världspress, utan också dess fienders press, fylls av ekon från denna kamp. Den kinesiska revolutionen, förrådd, besegrad och utmattad, visar att den fortfarande är vid liv. Låt oss hoppas att tidpunkten då den återigen lyfter sitt proletära huvud inte är långt borta. Och för att förbereda oss inför detta måste vi sätta den kinesiska revolutionens problem på arbetarklassens dagordning i hela världen.

Vi, den Internationella kommunistiska vänsteroppositionen (bolsjevik-leninisterna), ser det som vår plikt att nu höja våra röster för att rikta alla kommunisters, alla utvecklade revolutionära arbetares uppmärksamhet på uppgiften att befria detta stora land i Ostasien och samtidigt varna för den falska politik som drivs av den Kommunistiska Internationalens härskande fraktion, vilken uppenbarligen hotar att undergräva den kommande kinesiska revolutionen liksom den fördärvade revolutionen 1925-1927.

Tecknen på den kinesiska revolutionens återfödelse på landsbygden antyder dess inre krafter och enorma möjligheter. Men uppgiften är att omvandla dessa möjligheter till verklighet. Den första förutsättningen för framgång är att förstå vad som händer, dvs. göra en marxistisk analys av drivkrafterna och korrekt bedöma kampens nuvarande stadium. På båda dessa punkter misstar sig Kominterns härskande krets.

Den stalinistiska pressen är fylld med rapporter om en ”sovjetregering” som upprättats i stora områden på landsbygden i Kina under skydd av en röd armé. Arbetare i många länder hälsar dessa nyheter med begeistring. Självklart! Upprättandet av en sovjetregering i en stor del av Kina och skapandet av en kinesisk röd armé skulle innebära en gigantisk framgång för den internationella revolutionen. Men vi måste säga öppet och tydligt: *detta är ännu inte sant*.

Trots den knapphändiga information som når oss från de stora områdena i Kina, gör vår marxistiska förståelse av utvecklingsprocessen det möjligt för oss att med säkerhet förkasta den stalinistiska synen på de aktuella händelserna. Den är falskt och extremt farlig för revolutionens fortsatta utveckling.

I århundranden har Kinas historia kantats av imponerande uppror av utblottade och hungriga bönder. Inte mindre än fem gånger under de senaste tvåtusen åren har de kinesiska bönderna lyckats åstadkomma en fullständig omfördelning av jordegendomen. Varje gång började koncentrationsprocessen om på nytt och fortsatte tills befolkningstillväxten återigen skapade en delvis eller allmän explosion. Denna onda cirkel var ett uttryck för ekonomisk och samhällelig stagnation.

¹ Detta manifest, som skrevs av Trotskij, undertecknades av Alfred Rosmer, Kurt Landau och Markin (Leon Sedov) för Internationella Vänsteroppositionens provisoriska internationella sekretariats räkning, och av följande representanter för dess sektioner: L. Trotskij för ryska oppositionen; A. Rosmer, Frankrikes Kommunistiska Förbund; K. Landau, Tyska Kommunistpartiets förenade vänsteropposition; J. Andrade och J. Gorkin, spanska oppositionen; A. Hennaut, belgiska oppositionen; M. Shachtman, Amerikas Kommunistiska Förbund; D. Karl och C. Mayer, Österrikes Kommunistiska Vänster; J. Frey, Österrikes Kommunistparti (oppositionen); Frank, ”interna gruppen” i österrikiska KP; W. Krieger, tjeckoslovakiska oppositionen; Candiani, Italienska vänsterfraktionen; Santini och Blasco (Pietro Tresso), Nya italienska oppositionen; R. Negrete, Mexikanska oppositionen. Internationella Vänsteroppositionen bildades i april 1930 som en utväxt av den ryska Vänsteroppositionen. Dess medlemmar kallades ”trotskister” av stalinisterna och andra – Trotskij undvek att använda denna term.

Det var först Kinas integration i världsekonomin som förmådde öppna upp nya möjligheter. Kapitalismen invaderade Kina utifrån. Den bakåtsträvande kinesiska bourgeoisien blev medlare mellan det utländska kapitalet och de skoningslöst exploaterade massorna i det egna landet. De utländska imperialisterna och den kinesiska bourgeoisien kombinerar den kapitalistiska exploaterings metoder med det feodala förtryckets metoder och trälldom genom ocker.

Stalinisternas grundidé var att förvandla den kinesiska bourgeoisien till ledare för den nationella revolutionen mot feodalismen och imperialismen. Det var resultaten av denna politiska strategi som krossade revolutionen. Det kinesiska proletariatet betalade ett högt pris för att inse det faktum att deras bourgeoisie inte kan, inte vill och aldrig kommer att kämpa vare sig mot den så kallade feodalismen, som utgör den viktigaste delen av dess eget exploateringssystem, eller mot imperialismen, vars representant den är och under vars militära beskydd den verkar.

Så snart det stod klart att det kinesiska proletariatet, trots alla hinder som Komintern satt längs dess väg, var redo att gå vidare längs sin egen oberoende revolutionära väg krossade bourgeoisien arbetarrörelsen med hjälp av de utländska imperialisterna, först av allt i Shanghai. Så snart det stod klart att ett vänskapen med Moskva inte kunde lamslå böndernas uppror, krossade bourgeoisien bonderörelsen. Under våren och sommaren 1927 begick den kinesiska bourgeoisien sina största brott.

Skrämd av konsekvenserna av sina misstag försökte den stalinistiska fraktionen i slutet av 1927 plötsligt kompensera för de senaste årens fadäser. Kantonupproret arrangerades. De stalinistiska ledarna antog att revolutionen fortfarande var på uppgång; i själva verket var den redan på nedgång. Förtruppsarbetarnas hjältemod kunde inte förhindra katastrofen som dessa ledares äventyrspolitik orsakade. Kantonupproret dränktes i blod. Den andra kinesiska revolutionen krossades fullständigt.

Vi, den Internationella Vänsteroppositionens representanter, bolsjevik-leninisterna, var från allra första början emot att gå in i Guomindang och för en självständig proletär politik. Redan under det revolutionära uppsvingets inledning förordade vi att man skulle börja organisera arbetar-, soldat- och bondesovjeter; vi uppmanade arbetarna att ställa sig i spetsen för bondeupproret och slutföra jordrevolutionen. Vår inriktning förkastades. Våra anhängare förföljdes och uteslöts ur Komintern; de som fanns i Sovjetunionen förföljdes och landsförvisades. I namn av vad? I namn av ett block med Chiang Kai-shek.

Efter den kontrarevolutionära statskuppen i Shanghai och Wuhan varnade vi, den Kommunistiska Vänsteroppositionen, enträget för att den andra kinesiska revolutionen var avslutad, att en tillfällig triumf för kontrarevolutionen hade inträffat, och att ett upprorsförsök från de avancerade arbetarnas sida, inför massornas allmänna demoralisering och utmattning, oundvikligen skulle medföra ytterligare brottsliga slag mot de revolutionära krafterna. Vi förespråkade övergång till defensiven, förstärkning av partiets underjordiska organisation, deltagande i proletariatets ekonomiska kamp, och mobilisering av massorna under demokratiska paroller: Kinas självständighet, de olika nationaliteternas rätt till självbestämmande, en konstituerande församling, konfiskering av jord, åtta timmars arbetsdag. En sådan politik skulle ha fått den kommunistiska förtruppen att gradvist resa sig från sitt nederlag, återupprätta förbindelser med fackföreningarna och de oorganiserade massorna i städerna och på landsbygden, och förbereda sig för att möta det nya revolutionära uppsvinget fullt beväpnade.

Den stalinistiska fraktionen fördömde vår politik som "likvidatorisk", samtidigt som den, och det var inte första gången, övergick från opportunism till äventyrspolitik. I februari 1928, då den kinesiska revolutionen hade nått sitt bottenläge, tillkännagav Kommunistiska Internatio-

nalens exekutivkommittés nionde plenum en politik av väpnat uppror i Kina. Följderna av denna galenskap blev ytterligare ett nederlag för arbetarna, mord på de bästa revolutionärerna, partisplittring och demoralisering i arbetarnas led.

Revolutionens nedgång och ett tillfällig minskning av kampen mellan militaristerna tillät en begränsad ekonomisk återhämtning i landet. Strejker ägde återigen rum. Men dessa genomfördes oberoende av partiet, som inte förstod situationen och var helt oförmöget att lägga fram ett nytt perspektiv till massorna och förena dem under övergångsperiodens demokratiska paroller. Som ett resultat av nya misstag, opportunist och äventyrspolitik kan kommunistpartiet nu bara räkna några tusen arbetare i sina led. Enligt partiets egna siffror finns c:a sextiotusen arbetare i de Röda fackföreningarna. Under det revolutionära uppsvingets månader fanns det c:a tre miljoner.

Kontrarevolutionen satte sina spår mer direkt och mycket mer hänsynslöst på arbetarna än på bönderna. Arbetarna i Kina är få till antalet och koncentrerade till industricentra. Bönderna skyddas till viss del av sitt antal och sin spridning över stora områden. De revolutionära åren innebar skolning för en hel del lokala ledare på landsbygden, och kontrarevolutionen lyckades inte eliminera dem alla. Ett stort antal revolutionära arbetare gömde sig undan militaristerna på landsbygden. Under det senaste årtiondet spreds en stor mängd vapen vitt och brett. I konflikter med lokala administratörer eller militära enheter erövrades dessa vapen av bönderna och röda gerillaband organiserades. Agitation blossade upp i den borgerliga kontrarevolutionens arméer och ledde ibland till öppna revolter. Soldater deserterade till böndernas sida med sina vapen,, ibland i grupper, ibland i hela kompanier.

Det är därför fullt naturligt att bonderörelsens våg även efter revolutionens nederlag fortsatte att välla igenom landets olika provinser och nu strömmar kraftfullt fram. Väpnade bondegrupper driver ut och tillintetgör lokala godsägare, alla som de påträffar i sina regioner, och i synnerhet de s k adeln och *tuchunerna*, den härskande klassens lokala företrädare – de byråkratiska innehavarna, ockrarna, de rika bönderna.

När stalinisterna talar om att bönderna har upprättat en sovjetregering i en stor del av Kina avslöjar de inte bara sin godtrogenhet och ytlighet; de skymmer och förvränger den kinesiska revolutionens grundläggande problem. Inte ens de mest revolutionära bönder kan skapa en oberoende regering; de kan bara stödja en annan klass' regering, den dominerande klassen i städerna. Bönderna följer vid alla avgörande ögonblick antingen bourgeoisien eller proletariatet. Så kallade bondepartier kanske döljer detta faktum, men de kan inte upphäva det. Sovjeter är maktorganen för en revolutionär klass som står i opposition till bourgeoisien. Detta innebär att bönderna inte kan organisera ett sovjetsystem på egen hand. Detsamma gäller för en armé. Mer än en gång har bönderna i Kina, Ryssland och andra länder organiserat gerillaarméer som har kämpat med ojämförligt mod och envishet. Men de förblev gerillaarméer, knutna till en lokal provins och oförmögna till centraliserade strategiska operationer i stor skala. *Endast proletariatets dominans i landets avgörande industriella och politiska centra* skapar den nödvändiga grundvalen för att organisera en Röd armé och för att utvidga ett sovjetsystem till landsbygden. För de som inte förmår förstå detta förblir revolutionen en bok förseglad med sju insegel.

Det kinesiska proletariatet har just börjat återhämta sig från den förlamning som kontrarevolutionen innebar. Bonderörelsen går för närvarande framåt, till stor del oberoende av arbetarrörelsen, i enlighet med sina egna lagar och i sin egen takt. Men den kinesiska revolutionens huvudproblem består i att politiskt samordna och organisatoriskt förena arbetar- och bondeupproren. De som talar om seger för den sovjetiska revolutionen i Kina, trots att den är begränsad till separata provinser i söder och ställs inför passivitet i det industriella norr, bortser från det dubbla problemet som den kinesiska revolutionen står inför: problemet att

upprätta en allians mellan arbetarna och bönderna och problemet med arbetarnas ledande roll i denna allians.

Den stora mängden bondeuppror kan otvivelaktigt återuppväcka den politiska kampen i de industriella centra. Vi räknar bestämt med det. Men det betyder inte att proletariats revolutionära uppvaknande omedelbart skulle leda till erövring av makten eller ens till en kamp om makten. Proletariats återuppvaknande skulle till en början kunna anta en karaktär av delvisa ekonomiska och politiska defensiva och offensiva kamper. Hur mycket tid skulle proletariats, och i synnerhet den kommunistiska förtruppen, behöva för att kunna ikläda sig rollen som ledare för en revolutionär nation? I varje fall mer än veckor eller månader. Byråkratisk styrning är inget substitut för klassens och dess partis oberoende utveckling.

I denna situation behöver de kinesiska kommunisterna en långsiktig politik. De får inte sprida ut sina styrkor bland bonderevoltens isolerade lågor. Svagt och litet till antalet kommer partiet inte att få grepp om denna rörelse. Kommunisterna måste koncentrera sina krafter i fabrikena och verkstäderna och i arbetardistriktet för att förklara för arbetarna innebörden av det som händer på landsbygden, för att höja modet bland de trötta och modfällda, för att organisera arbetargrupper till kamp för att försvara sina ekonomiska intressen, och för att ta upp parollerna om den demokratiska och jordbruksrevolutionen. Endast genom att aktivera och förena arbetarna kommer det kommunistiska partiet att kunna ta ledningen för bondeupproret, dvs. för den nationella revolutionen som helhet.

För att upprätthålla äventyrspolitikens illusioner och dölja den proletära förtruppens brister, säger stalinisterna att det rör sig om en demokratisk diktatur, inte en proletär. I denna centrala fråga baserar sig deras äventyrspolitik helt på opportunistiska utgångspunkter. Stalinisterna, som inte är nöjda med sitt Guomindang-experiment, utformar en ny formel för den kommande revolutionen för att kunna söva och kedja arbetarklassen, den ”demokratiska diktaturen”.

När förtrupsarbetarna i Kina förde fram *sovjet*-parollen sade de: vi vill göra vad de ryska arbetarna gjorde. Så sent som igår besvarade stalinisterna detta med: nej, det får ni inte, ni har Guomindang, och det kommer att göra vad som är nödvändigt. Idag svarar samma ledare mer försiktigt: ni måste organisera sovjet, inte för en proletär, utan för en demokratisk diktatur. Därigenom säger de till proletariats att diktaturen inte kommer att vara i deras händer, att det finns en annan – ännu – upptäckt kraft som kan upprätta den revolutionära diktaturen i Kina. På detta sätt öppnar formeln för den demokratiska diktaturen portarna till ett nytt borgerligt bedrägeri mot arbetarna och bönderna.

För att rättfärdiga parollen om ”demokratisk diktatur” beskriver stalinisterna den kinesiska kontrarevolutionen som ”feodalt militaristisk och imperialistisk”. Alltså utelämnar de bourgeoisien från kontrarevolutionen, dvs., de idealiserar bourgeoisien på samma sätt som de gjort tidigare. I själva verket uttrycker militaristerna den kinesiska bourgeoisiens intressen, som är oskiljaktiga från feodala intressen och relationer. Den kinesiska bourgeoisien är för fientlig mot folket, för nära knuten till de utländska imperialisterna, och för rädd för revolutionen för att vara angelägen om att regera i eget namn genom parlamentariska metoder. Den militaristiska-fascistiska regimen i Kina är ett uttryck för den kinesiska bourgeoisiens antinationella, antirevolutionära natur. Den kinesiska kontrarevolutionen är inte en de feodala baronernas och slavägarnas kontrarevolution mot det borgerliga samhället. Det är en alla egendomsägares – främst borgerliga – kontrarevolution mot arbetarna och bönderna.

Det proletära upproret i Kina kan och kommer att utvecklas endast som en direkt och omedelbar revolution mot bourgeoisien. Bonderevolten i Kina är i högre grad än den var i Ryssland en revolt mot bourgeoisien. Det finns ingen godsägarklass som utgör en separat klass i Kina. Godsägarna och bourgeoisien är en och samma. Adeln och *tuchunerna*, som

bonderörelsen direkt riktar sig mot, representerar den mest grundläggande länken till bourgeoisien och även till de imperialistiska exploatörerna. Oktoberrevolutionen i Ryssland satte under sitt första stadium alla bönder som klass mot alla godsägare som klass, och började först efter flera månader införa inbördeskriget inom bondeklassen. I Kina är varje bondeuppror ända från början de fattiga böndernas inbördeskrig mot de rika bönderna, dvs. mot bourgeoisien i byarna.

Mellanbönderna saknar betydelse i Kina. Nästan 80 procent av bönderna är fattiga. Endast dessa spelar en revolutionär roll. Problemet är inte att förena arbetarna med bönderna som helhet, utan med byarnas fattiga. De har en gemensam fiende: bourgeoisien. Inga utom arbetarna kan leda fattigbönderna till seger. Deras gemensamma seger kan inte leda till någon annan regim än proletariats diktatur. Endast en sådan regim kan upprätta ett sovjetsystem och organisera en röd armé, vilken kommer att vara det militära uttrycket för proletariats diktatur med stöd av fattigbönderna.

Stalinisterna säger att den demokratiska diktaturen, som revolutionens nästa stadium, kommer att växa över till en proletär diktatur i ett senare stadium. Detta är Kominterns nuvarande doktrin, inte bara för Kina utan också för alla orientaliska länder. Det är ett fullständigt avsteg från Marx' lära om staten och Lenins slutsatser om statens funktion under en revolution. Den demokratiska diktaturen skiljer sig från den proletära i det att den är en *borgerligt demokratisk* diktatur. Övergången från en borgerlig till en proletär diktatur kan inte ske som en fredlig process av "överväxande" från den ena till den andra. Proletariats diktatur kan endast ersätta en demokratisk, eller fascistisk, borgerlig diktatur genom väpnat uppror.

Det fredliga "överväxandet" av en demokratisk revolution till en socialistisk revolution är möjlig endast under en klassdiktatur – proletariats. Övergången från demokratiska åtgärder till socialistiska åtgärder skedde i Sovjetunionen under den proletära diktaturens regim. Denna övergång kommer att ske mycket snabbare i Kina, eftersom dess mest elementära demokratiska problem har mycket mer av en antikapitalistisk och antiborgerlig karaktär än de hade i Ryssland. Stalinisterna behöver uppenbarligen ytterligare ett nederlag, till en kostnad av arbetarblod, innan de kan förmå sig att säga: "Revolutionen har nått det högsta stadiet, vars paroll är proletariats diktatur."

I nuläget kan ingen säga i vilken utsträckning återskenet från den andra revolutionen kombineras med den tredjes avlägsna blixtar i det aktuella bondeupproret. Ingen kan nu förutsäga om bonderevoltens härdar kan hålla en eld brinnande under hela den långa tid som den proletära förtruppen behöver för att samla styrka, få med arbetarklassen i kampen och samordna dess kamp med böndernas allmänna offensiv mot deras mest omedelbara fiender.

Det som idag utmärker denna rörelse på landsbygden är böndernas önskan att ge den en sovjetform, åtminstone till namnet, och gestalta sina egna gerillaarméer så mycket som möjligt efter Röda arméns modell. Detta visar hur intensivt bönderna söker en politisk form som skulle göra det möjligt för dem att få bukt med sin spridning och kraflöshet. Från denna utgångspunkt kan kommunisterna framgångsrikt fortsätta vidare.

Men man måste på förhand förstå att i den kinesiska bondens medvetande betyder inte den allmänna parollen om sovjeter på något sätt proletariats diktatur. Bönderna kan inte tala för den proletära diktaturen på förhand. De kan bara ledas till den genom erfarenhet av en kamp som i praktiken kommer att visa för dem att deras demokratiska problem inte kan lösas på något annat sätt än genom *proletariats diktatur*. Detta är den grundläggande orsaken till att det *kommunistiska partiet inte kan leda proletariats diktatur till en kamp om makten annat än under demokratiska paroller*.

Även om den är prydd med sovjeternas namn förblir bonderörelsen utspridd, lokal, provinssiell. Den kan endast upphöjas till en nationell rörelse genom att förena kampen för jord och mot förtryckande skatter och militarismens bördor med idealen om ett oberoende Kina och folkets suveränitet. Ett demokratiskt uttryck för denna förening är den suveräna konstituerande församlingen. Under en sådan paroll kan den kommunistiska förtruppen ena de stora arbetarmassorna, det förtryckta småfolket i städerna och de hundratals miljoner fattigbönderna kring sig i ett uppror mot utländska och inhemska förtryckare.

Organisering av arbetarsovjeter kan man endast försöka sig på under en stigande revolutionsvåg i städerna. Under tiden kan vi förbereda oss inför det. Att förbereda sig innebär att samla styrka. För närvarande kan vi endast göra det under konsekventa och rakryggat revolutionära demokratiska paroller.

Och vi måste förklara för arbetarklassens förtruppselement att en konstituerande församling bara är ett steg på den revolutionära vägen. Vi sätter vår kurs mot proletariats diktatur i form av en sovjetregim.

Vi blundar inte för det faktum att en sådan diktatur kommer att ställa det kinesiska folket inför de allra svåraste ekonomiska och internationella problem. Proletariatet i Kina utgör en mindre andel av befolkningen än proletariatet i Ryssland utgjorde vid tiden för oktoberrevolutionen. Den kinesiska kapitalismen är mer efterbliven än Rysslands var. Men svårigheter övervinns inte genom illusioner, inte genom äventyrspolitik, inte genom att sätta sitt hopp till någon Chiang Kai-shek eller till en ”demokratisk diktatur”. Svårigheter övervinns genom klart tänkande och revolutionär vilja.

Det kinesiska proletariatet kommer inte att ta makten för att ge nytt liv åt den Kinesiska muren och under dess beskydd bygga en nationell socialism. Genom att gripa makten kommer det kinesiska proletariatet att vinna en av den internationella revolutionens viktigaste strategiska ställningar. Kinas öde är liksom Sovjetunionens öde förbundet med världsproletariatets revolutionära rörelses öde. Detta är källan till det största hopp och rättfärdigar den högsta revolutionära tapperhet.

Den internationella revolutionens sak är den kinesiska revolutionens sak. Den kinesiska revolutionens sak är den internationella revolutionens sak.

Publicerad i *The Militant* (New York), 1 oktober 1930.

Översättning: *Jesper Sydhagen*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Kina](#)